

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Konseptinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

TR2018 ESOP MI A2.05 / SER / 31

Atık Sonu Mevzuat Taslağı ve Taslak Kılavuzlar

Engin TURAN
Proje Uzmanı

09 Nisan 2025
Ankara

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Çevre ve İklim Eylemi
Sektör Operasyonel Programı

ATIK SONU
END OF WASTE

NIRAS

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

- **Atık Çerçeve Direktifi** (2008/98/EC) Madde 6
- **Demir, çelik ve alüminyum hurdalarına** ilişkin atık sonu statüsü kriterlerini belirlemeye ilişkin Konsey Tüzüğü (AB) No 333/2011
- **Cam kırıkları** ile ilgili olarak atık sonu statüsü kriterlerinin belirlenmesine ilişkin 1179/2012 (AB) sayılı Konsey Tüzüğü
- **Bakır hurdasına** ilişkin atık sonu statüsü için kriterlerin belirlenmesine ilişkin Konsey Tüzüğü (AB) No. 715/2013

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Taslak Mevzuat

Atık Yönetimi Yönetmeliği
(19. maddede değişiklik)

Atık Sonu Uygulamalarına
İlişkin Yönetmelik Taslağı

*Agregaların
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

*Alüminyum Hurdalarının
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

*Bakır Hurdaların
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

*Biyobozunur Atıkların (Kompost)
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

*Cam Kırıklarının
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

*Demir-Çelik Hurdalarının
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

*Tekstil Atıklarının
Atık Sonu Kriterlerine İlişkin Tebliğ Taslağı*

Taslak Atık Sonu Kriterleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Kılavuzu

Taslak İl Müdürlüğü
Atık Sonu Saha Denetim Kılavuzu

*Taslak Agregası
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

*Taslak Alüminyum Hurdaları
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

*Taslak Bakır Hurdaları
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

*Taslak Biyobozunur Atıklar (Kompost)
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

*Taslak Cam Kırıkları
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

*Taslak Demir-Çelik Hurdaları
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

*Taslak Tekstil Atıkları
Başvuru Sahibi Kılavuzu*

Taslak Kılavuzlar

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

MEVZUAT

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

ATIK YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Yan ürün ve atık sonu kavramı

MADDE 19 – (1) Üretim prosesi sürecinde ortaya çıkan; ancak asıl amacın bu maddenin üretimi olmadığı, maddeler veya malzemeler;

- a) Üretim prosesinin ayrılmaz bir parçası olarak üretiliyor ve kapasite raporunda ürün/yan ürün olarak yer alıyor ise,
- b) Gelecekte kullanımına yönelik talep sürekli ise,
- c) Doğrudan bir proseste kullanılabilir ve üretildiği yerde fiziksel işlemler hariç olmak üzere başka işlemlerden geçmiyor ise,
- ç) İkame edeceği maddenin standartlarına uygunluğunun ya da hammadde olarak kullanılması durumunda nihai ürünün ürün standardını bozmadığının belgelenmesi halinde,
- d) Kullanımında çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek tedbirler alınıyor ise,

atık olarak addedilmeyerek, yan ürün olarak kabul edilebilecektir.

(2) **(Değişik:RG-23/3/2017-30016)** Yan ürün olarak değerlendirilebilecek, bu maddenin birinci fıkrasındaki özelliklere haiz atıklar için uygunluk almak üzere Bakanlığa başvurulur. Yan ürün olarak değerlendirmesi talep edilen atıklara ilişkin yapılacak başvurularda istenilecek bilgi ve belgeler Bakanlıkça belirlenir.

(3) Bakanlıkça belirlenecek atık türleri için, atıkların ön işlem ve geri dönüşüm de dahil olmak üzere bir geri kazanım işleminden geçtikten sonra ve aşağıdaki koşullara uygun olduğunun belgelenmesi halinde söz konusu işlenmiş atıklar, atık sonu olarak tanımlanır ve atık olarak yönetilmekten çıkarılabilir:

- a) Atık sonu malzeme belirli amaçlar için yaygın olarak kullanılıyorsa,
- b) Böyle bir atık sonu malzeme için talep mevcutsa ve pazarı varsa,
- c) Atık sonu malzeme belirli amaçlar için teknik gereklilikleri yerine getirmesi ve ürünlere uygulanan mevcut mevzuat ve standartları karşılaması halinde,
- ç) Atık sonu malzemenin kullanımı çevre veya insan sağlığına olumsuz etkilere yol açmıyorsa,

söz konusu atık sonu malzeme Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslarda belirtilen atık sonu kriterlerine uygun olduğunun belgelenmesi ve Bakanlıktan gerekli izinleri alınması halinde atık sonu olarak tanımlanabilir.

(4) Bir atığın atık sonu olarak tanımlanması halinde, üçüncü fıkrada belirtilen şartlardan herhangi birini sağlanamadığı hallerde bu Yönetmeliğe göre atık olarak yönetilmeye devam eder.

(5) Atık sonu malzemelere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

ATIK YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ

Madde 19'a İlave

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye'de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

(3) Bakanlıkça belirlenecek atık türleri için, atıkların ön işlem ve geri dönüşüm de dahil olmak üzere bir geri kazanım işleminden geçtikten sonra ve aşağıdaki koşullara uygun olduğunun belgelenmesi halinde söz konusu işlenmiş atıklar, atık sonu olarak tanımlanır ve atık olarak yönetilmekten çıkarılabilir:

- a) Atık sonu malzeme belirli amaçlar için yaygın olarak kullanılıyorsa,
 - b) Böyle bir atık sonu malzeme için talep mevcutsa ve pazarı varsa,
 - c) Atık sonu malzeme belirli amaçlar için teknik gereklilikleri yerine getirmesi ve ürünlere uygulanan mevcut mevzuat ve standartları karşılaması halinde,
 - ç) Atık sonu malzemenin kullanımı çevre veya insan sağlığına olumsuz etkilere yol açmıyorsa,
- söz konusu atık sonu malzeme Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslarda belirtilen atık sonu kriterlerine uygun olduğunun belgelenmesi ve Bakanlıktan gerekli izinleri alınması halinde atık sonu olarak tanımlanabilir.

(4) Bir atığın atık sonu olarak tanımlanması halinde, üçüncü fıkrada belirtilen şartlardan herhangi birini sağlanamadığı hallerde bu Yönetmeliğe göre atık olarak yönetilmeye devam eder.

(5) Atık sonu malzemelere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Geçiş Süreci:

Yürürlük

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmeliğın;

a) 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

c) 19’uncu maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları 01/01/2026’da yürürlüğe girer.

yürürlüğe girer.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

ATIK SONU UYGULAMALARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK TASLAĞI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Amaç:

Bu Yönetmeliğın amacı, atıkların geri dönüşüm de dahil olmak üzere geri kazanım işlemleri sonucunda atık sonu kriterlerini sağlayarak ürün olarak kullanılabilmesi için gerekli teknik ve idari düzenlemeleri belirlemek, izin süreçlerini düzenlemek ile bildirim ve belgelendirme süreçlerine ilişkin usul ve esasları ortaya koymaktır.

Kapsam Dışı:

2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 2. Maddesinin ikinci fıkrasında kapsam dışı sayılan madde, malzeme ve atıklar ile tıbbi atıkları kapsamaz.

Örnek: Radyoaktif atıklar, atıksular, kullanılamaz durumdaki patlayıcılar ve atıkları, kontamine olmamış hafriyat toprağı vb.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Genel İlkeler

- Atık sonu malzemenin üretiminde girdi olarak tehlikeli atık kullanılmaz.
- Tehlikeli atıklar, ön işleme tehlikeliliğin giderildiği belgelenirse girdi olarak kullanılabilir.
- AYY 19. madde şartları sağlanır.
- Atık sonu olarak tanımlanan malzemeler, geri dönüşüm de dahil olmak üzere geri kazanım süreçleri sonucunda elde edilen **geri dönüştürölmüş ikincil hammadde** olarak kabul edilir.
- Çevre İzin ve Lisansı olan tesisler atık sonu üreticisi olabilir.
- Çevre izin ve lisans belgesi süresi kadar atık sonu izni verilir (**en fazla 3 yıl**).
- Atık sonu malzemeler, çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde hazırlanır.
- Kütle Denge bildirimi yapılır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

İthalat

- Atık sonu malzemelerin ithalatı Ticaret Bakanlığı’nın Bakanlık ile birlikte belirleyeceği usul ve esaslara göre gerçekleştirilir.
- Atık sonu malzemelerin ihracatı, ithalatı yapan ülkede malzemenin **atık sonu ürün olarak tanımlanması halinde gerçekleştirilir.**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık sonu malzeme bekletme şartları

- Atık Ön İşlem ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliği’nin 11. maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan **ayrıştırılmış atık stok sahası** koşullarına uygun şekilde depolanır.
- Atık sonu malzeme sahada **en fazla 3 (üç) ay** süreyle geçici olarak bekletebilir. Bu sürenin aşılması halinde malzemenin atık olarak yönetimi gerçekleştirilir.

ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Ayrıştırılmış Atık Stok Sahası

- En az üç tarafı yapı malzemesi ile kalıcı olacak şekilde kapatılır.
- Atık kabul alanlarında atıkların her yönden sızdırmazlığı sağlanmış, meteorolojik olayların etkilerine karşı korunaklı ve kapalı yapılır.
- Tank, konteyner, IBC tank ve benzeri ekipmanlar kullanılırsa üzerinin kapalı olması şartı aranmaz.
- Sadece metal atıkların bekletileceği alanlardan, üzerinin kapalı olarak tesis edilmesi şartı aranmaz.
- Tabanı, sızdırmazlığı sağlayacak şekilde geçirimsiz beton ve tutuşmaz malzemeden yapılır.
- Tabanda uygun eğimler verilerek sızıntılara karşı ayrı toplama mekanizması oluşturulur.
- Toplanan sıvılar alıcı ortama verilmez.
- Yağmur ve yüzey sularının drenajı için gerekli tedbirler alınır.
- Drenaj kanallarına bağlı yağ tutucular bulundurulur.
- Sızma veya dökülmelere karşı atığın türüne uygun absorban malzeme bulundurulur.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başvuran

İl Müdürlüğü

Bakanlık

Başvuru:

- Gerekli belgelerle İl Müdürlüğüne başvurur
- Çevre izin ve lisans belgelerine sahiptir.

Uyumluluk:

- Tüm gereksinimleri karşılar ve izin koşullarına uyar.
- Düzenli raporlar sunar.

Doğrulama:

- Süreçleri doğrular.
- Uygunluk beyanı sağlar.

Yenileme:

- İzni zamanında yeniler.
- Güncel bilgi ve raporlar sunar.

Sorumluluk:

- Atıkların uygun yönetiminden sorumludur.

Ön Değerlendirme:

- Başvuruları alır ve ön inceleme yapar.
- Yerinde inceleme yapar ve uygunluğu değerlendirir.

Uygunluk Yazısı:

- Uygun tesislere "uygunluk yazısı" düzenler.
- Başvuruyu Bakanlığa iletir.

İzleme ve Denetim:

- Tesisleri düzenli olarak denetler.
- Uyumsuzlukları Bakanlığa bildirir.

Destek:

- Tesislere rehberlik eder.

Politika ve Düzenleme

- Atık sonu süreçleri için genel çerçeve ve kriterleri belirler.
- Gerekli belge ve prosedürleri oluşturur.

Yetkilendirme:

- İl Müdürlüklerinden gelen başvuruları değerlendirir.
- Atık sonu izni verir ve kayıtları tutar.
- Gerekli durumlarda inceleme yapar ve izinleri iptal edebilir.

İzleme ve Denetleme:

- Uygulamayı denetler ve uyumluluğu izler.
- Denetim ve doğrulama yapar/yaptırır.
- Gerekli cezaları uygular.

Bilgi Yönetimi:

- Entegre çevre bilgi sistemini yönetir.
- Merkezi veri tabanını tutar.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

İzin Başvurusu

- İzin başvurusu İl Müdürlüğüne yapılır.
- Ön inceleme yapılır ve uygun görülen dosyalarda saha denetimi gerçekleştirilir.
- Uygunluk Yazısı düzenlenir.
- Bakanlık gerekirse ek inceleme isteyebilir, ya da süreci reddedebilir
- Atık Sonu İzni Bakanlık tarafından düzenlenir.

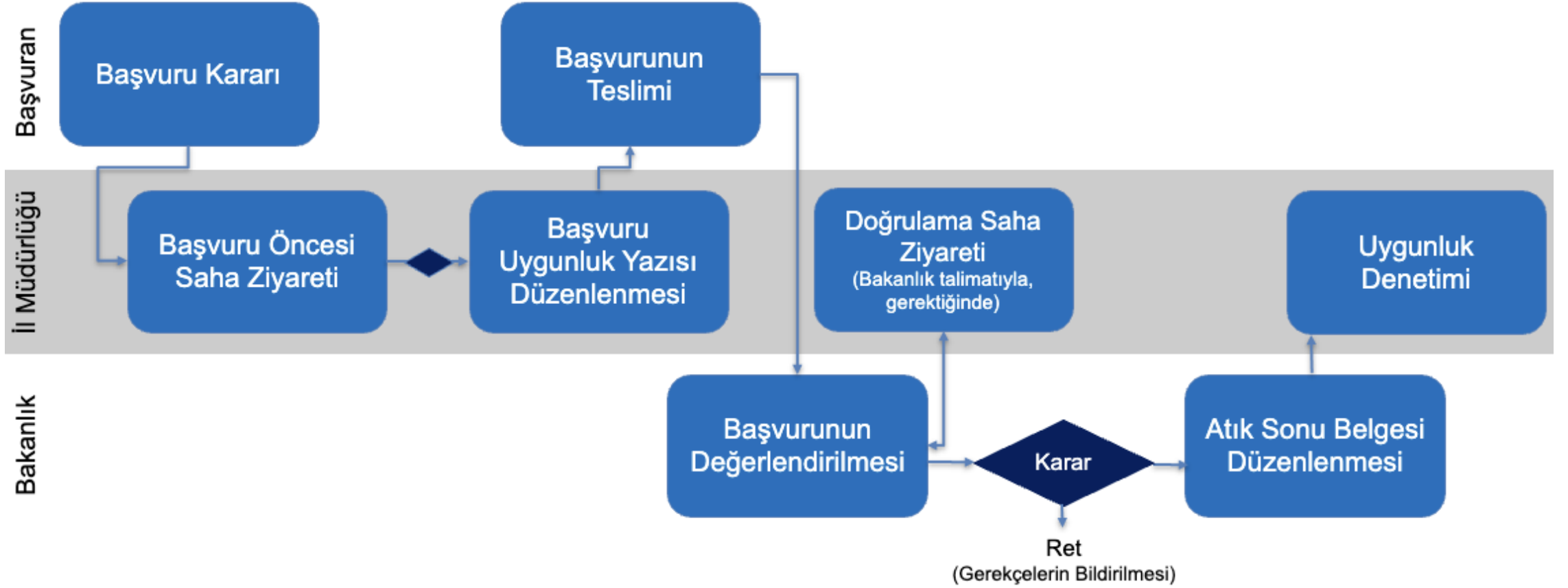
Alabilecek Tesisler:

- Atık sonu izni Çevre İzin ve Lisans Belgesi olan tesisler
- En az 18 ay Çevre İzin ve Lisans Belgesi geçerliliği

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başvuruda İstenecek Bilgi ve Belgeler

- Tesisin geri kazanım süreçlerini ve ekipmanlarını açıklayan ve formatı Bakanlıkça belirlenen teknik rapor,
- Geri kazanılan malzemenin atık sonu kriterlerini sağladığını gösteren laboratuvar analiz sonuçları,
- Ürün olarak kullanım amacına uygunluğunu gösteren belgeler,
- Söz konusu atıkları işlemeye yönelik çevre izin ve lisans belgesi,
- Üretilecek olan atık sonu malzemenin talep edildiğine ve işlenebileceğine dair ilgili üretim tesislerinden alınan talep yazısı,
- Tesisin entegre yönetim sistemi belgeleri,
- Atık sonu malzemenin biriktirileceğı ayrıştırılmış atık stok sahasına ilişkin bilgiler.
- Tesiste laboratuvar varsa, atık sonu sürecine ilişkin laboratuvarın yapabileceğı analizler ve bu analiz metotlarına ilişkin akreditasyon veya yetkilendirme belgeleri.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

İzin İptali

- Tesisin, izin alınan kapsam dışında faaliyet gösterdiğinin tespit edilmesi,
- Geri kazanım süreçlerinin çevre ve insan sağlığına zarar verecek şekilde yürütülmesi,
- Kütle denge bildirimlerinin yapılmaması veya yanlış bilgi verilmesi,
- Bakanlık veya İl Müdürlüğü tarafından talep edilen denetim ve bilgi sağlama yükümlölüklerinin yerine getirilmemesi,
- Atık sonu kriterlerine uygunluğun sağlanamaması.
- Doğrulama raporlarının hazırlanmaması, uygunluk beyanları ile atık analizlerinin uyumlu olmaması,
- İzin şartları içerisinde yer alan diğer gerekliliklerin yerine getirilmemesi,
- Atık sonu malzemenin biriktirildiğı ayrıştırılmış atık stok sahasına fiziksel şartlarının uygun olmaması.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Bildirimler ve Doğrulama

- Her ay kütle denge bildirimi yapılır.
- Atık sonu ürünler için ilgili bölüme girişler yapılır
- Her 3 yılda bir entegre yönetim sistemi doğrulaması gerçekleştirilir.
- Doğrulama akredite kuruluş tarafından yapılır.
- Doğrulama şartları Bakanlık tarafından usul ve esaslar ile düzenlenir.
- Tüm analizler, doğrulama raporları 5 yıl süreyle saklanır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

İzin Yenileme Başvurusu

- İznin bitmesine en az 90 gün kala yapılır.

İstenen bilgiler:

- Kütle denge bildirimleri,
- Ürünün piyasa arz-talep durumu,
- Atık sonu malzemenin piyasadaki kullanımına ilişkin bilgiler,
- Geri kazanım süreçlerindeki değişikliklere ilişkin bilgi ve belgeler,
- İzin süresi içerisinde yapılan analiz raporları ve doğrulama raporları,
- Güncel Çevre İzin ve Lisans Belgesi

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

ATIK SONU KRİTERLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ TASLAKLARI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Sonu Kriterleri

- Ek-1 Bölüm 1: Geri kazanım işlemi sonucunda ortaya çıkan atık sonu olarak tanımlanacak malzemenin kriterleri
- Ek-1 Bölüm 2: Geri kazanım işlemi için girdi olarak kullanılan atığın kriterleri
- Ek-1 Bölüm 3: Geri kazanım işlemi için girdi olarak kullanılan atığın işleme şartları

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Uygunluk Beyanı

- Atık sonu üreticisi veya ithalatçı, her atık sonu malzeme sevkiyatı için Ek-2’de belirtilen şekilde bir uygunluk beyanı düzenler.
- Atık sonu üreticisi veya ithalatçı uygunluk beyanını atık sonu malzeme sevkiyatı sırasında kullanıcıya iletir.
- Atık sonu üreticisi veya ithalatçı, uygunluk beyanının bir nüshasını düzenlenme tarihinden itibaren en az 2 (iki) yıl süreyle muhafaza eder ve talep edilmesi halinde Bakanlığa sunar.
- Uygunluk beyanı elektronik ortamda hazırlanabilir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Yönetim Sistemi

Yönetim sistemi, aşağıdaki hususların her birine ilişkin belgelendirilmiş prosedürü içerir:

- Ek-1 Bölüm 1’de belirtildiği şekilde geri kazanım işleminden elde edilen hurdanın kalitesinin izlenmesi (numune alma ve analiz dahil),
- Ek-1 Bölüm 1.5’te belirtildiği şekilde radyasyon izlemesini (*metal hurdalar için geçerli*),
- Ek-1 Bölüm 2’de belirtildiği gibi geri kazanım işlemi için girdi olarak kullanılan atıkların kabul kontrolü,
- Ek-1 Bölüm 3.3’te açıklanan işleme süreçlerinin ve tekniklerinin izlenmesi,
- Atık sonu malzeme kalitesine uygunluk konusunda kullanıcılardan gelen geri bildirimleri,
- İzleme sonuçlarının kayıtlarının tutulmasını,
- Yönetim sisteminin gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi,
- Personel eğitimleri.

Yönetim sistemi doğrulaması **her 3 yılda** bir gerçekleştirilir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Cam Kırıkları için Kriterler

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Bölüm 1. Geri kazanım işleminden elde edilen cam kırıklarının kalitesi

Kriter	Öz Denetim Gereklilikleri
1.1 Cam kırığı, cam üretim tesislerinde yeniden eritilerek cam maddelerin veya nesnelerin üretiminde doğrudan kullanım için bir müşteri spesifikasyonuna, endüstri spesifikasyonuna veya bir standarda uygun olmalıdır.	Yetkili personel her bir sevkiyatın şartlara uygun olduğunu doğrular.
1.2 Cam olmayan bileşenlerin içeriği aşağıdaki eşik değerlerle sınırlı olacaktır: - Demir metalleri: ≤ 50 ppm; - Demir dışı metaller: ≤ 60 ppm; - Metal olmayan, cam olmayan inorganikler: - o > 1 mm kırıntı boyutu için < 100 ppm - o Kırıntı boyutu ≤ 1 mm için < 1500 ppm - Organikler: ≤ 2000 ppm. Metal olmayan, cam olmayan inorganiklere örnek olarak seramikler, taşlar, porselenler, piroseramikler verilebilir. Organik maddelere örnek olarak: kağıt, kauçuk, plastik, kumaşlar, ahşap verilebilir.	Yetkili personel her sevkiyatın görsel muayenesini yapar. Uygun aralıklarla temsili cam kırığı numuneleri, toplam cam olmayan içeriğin ölçülmesi için gravimetrik olarak analiz edilecektir. Cam olmayan içerik, dikkatli bir görsel inceleme altında malzemelerin mekanik veya manuel olarak (uygun şekilde) ayrılmasından sonra tartılarak analiz edilecektir. Örnekleme yoluyla izlemenin uygun sıklıkları aşağıdaki faktörler dikkate alınarak belirlenecektir: (1) Beklenen değişkenlik modeli (örneğin geçmiş sonuçların gösterdiği gibi). (2) Geri kazanım operasyonu ve müteakip işlemler için girdi olarak kullanılan atık camın kalitesindeki değişkenlik riski. Oldukça öngörülebilir bir bileşime sahip tüketici öncesi atık camın daha az sıklıkta izlenmesi gerekir. Farklı kaynaklardan toplanan atık camlar için daha sık izleme yapılması gerekir. (3) İzleme yönteminin doğal hassasiyeti. (4) Cam olmayan bileşen içeriğinin sonuçlarının limitlere yakınlığı. İzleme sıklıklarını belirleme süreci kalite yönetim sisteminin bir parçası olarak belgelenmeli ve denetime hazır olmalıdır.

Cam Kırıkları için Kriterler

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Bölüm 1. Geri kazanım işleminden elde edilen cam kırıklarının kalitesi

Kriter	Öz Denetim Gereklilikleri
1.3 Cam kırığı, Atık Yönetimi Yönetmeliği’nin Ek-3/A’sında listelenen tehlikeli özelliklerden herhangi birini göstermemelidir. Cam kırığı, Atık Yönetimi Yönetmeliği’nin Ek-3/B’sinde belirtilen sınır değerlere uygun olmalı ve 14/11/2019 tarihli ve 20595 sayılı Kalıcı Organik Kirleticiler Hakkında Yönetmeliğin Ek IV’ünde belirtilen konsantrasyon sınırlarını aşmamalıdır.	Yetkili personel her sevkiyatı gözle muayene eder. Görsel incelemenin olası tehlikeli özelliklere dair herhangi bir şüphe uyandırması durumunda, uygun olan yerlerde numune alma ve test etme gibi daha uygun izleme önlemleri alınır. Personel, cam kırıkları ile ilişkili olabilecek potansiyel tehlikeli özellikler ve tehlikeli özelliklerin tanınmasını sağlayan malzeme bileşenleri veya özellikleri konusunda eğitilmelidir. Tehlikeli maddeleri tanıma prosedürü yönetim sistemi kapsamında belgelenecektir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Cam Kırıkları için Kriterler

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Bölüm 2. Geri kazanım işlemi için girdi olarak kullanılan atıklar

Kriter	Öz Denetim Gereklilikleri
2.1 Sadece geri kazanılabilir atık konteynerleri veya cam konteynerlerinden toplanmış olan camlar, düz cam veya kurşun içermeyen cam züccaciye eşyalarının toplanmasından elde edilen atıklar girdi olarak kullanılabilir. Toplanan atık camlar istemeden de olsa az miktarda diğer cam türlerini içerebilir.	Alınan tüm atıkların kabul kontrolü (gözle muayene) ve beraberindeki belgelerin kontrolü, bu bölümde belirtilen kriterleri karşılamayan atıkların nasıl tespit edileceğı konusunda eğitim almış yetkili personel tarafından yapılmalıdır.
2.2 Karışık belediye atıklarından veya sağlık kuruluşu atıklarından kaynaklanan cam ve cam içeren atıklar girdi olarak kullanılmaz.	
2.3. Tehlikeli atıklar girdi olarak kullanılmaz.	

Cam Kırıkları için Kriterler

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Bölüm 3. İşleme prosesi ve teknikleri

Kriter	Öz Denetim Gereklilikleri
3.1 Cam içeren atıklar toplanmış, ayrılmış ve işlenmiş olmalı ve o andan itibaren sürekli olarak diğer atıklardan ayrı tutulmalıdır. 3.2 Cam kırığının, cam madde veya nesne üretiminde doğrudan kullanıma (yeniden ergitme) hazırlanması için gereken kırma, ayırma, ayırma veya temizleme gibi tüm işlemler tamamlanmış olmalıdır.	

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Uygunluk Beyanı Formatı

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

1.	Atık sonu üreticisi/ithalatçısı: Adı: Adresi: İletişim Kişisi: Telefon: Faks: E-posta:
2.	(a) Bir endüstri şartnamesine veya standardına uygun olarak hurda metal kategorisinin adı veya kodu: (b) İlgili olduğu durumlarda, bileşim, boyut, tip ve özellikler gibi müşteri şartnamesinin temel teknik hükümleri:
3.	Atık sonu sevkiyatı, madde 2(a)'da belirtilen endüstri spesifikasyonuna veya standardına ya da madde 2(b)'de belirtilen müşteri spesifikasyonuna uygundur.
4.	Sevkiyatın kg cinsinden miktarı:
5.	Radyoaktif hurda metal için izleme ve müdahale prosedürlerine ilişkin ulusal veya uluslararası kurallara uygun olarak bir radyoaktivite test sertifikası:
6.	Atık sonu üreticisi, Bu Tebliğ koşullarına uygun bir yönetim sistemi uygulamak ve bu sistemi akredite bir uygunluk değerlendirme kuruluğu tarafından doğrulamakla yükümlüdür.
7.	Atık sonu sevkiyatı Bu tebliğ’in Ek-1’indeki kriterleri karşılamaktadır:
8.	Atık sonu üreticisi/ithalatçısının beyanı: Yukarıdaki bilgilerin eksiksiz ve doğru olduğunu tasdik ederim. Ad: Tarih: İmza:

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

KLAVUZLAR

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

TASLAK ATIK SONU KRİTERLERİ ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI KILAVUZU

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

ATIK SONUNA GİRİŞ

**ATIK SONU
KAVRAMI**

**HUKUKTA ATIK
SONU**

**ATIK SONU
TESTİNİN
KOŞULLARININ**

**EK 1:
AB İÇTİHAT
HUKUKU**

**EK 2:
ATIK ÇERÇEVE
DİREKTİFİNDEN
(AÇD) BİLGİLERİN
SAĞLANMASI**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

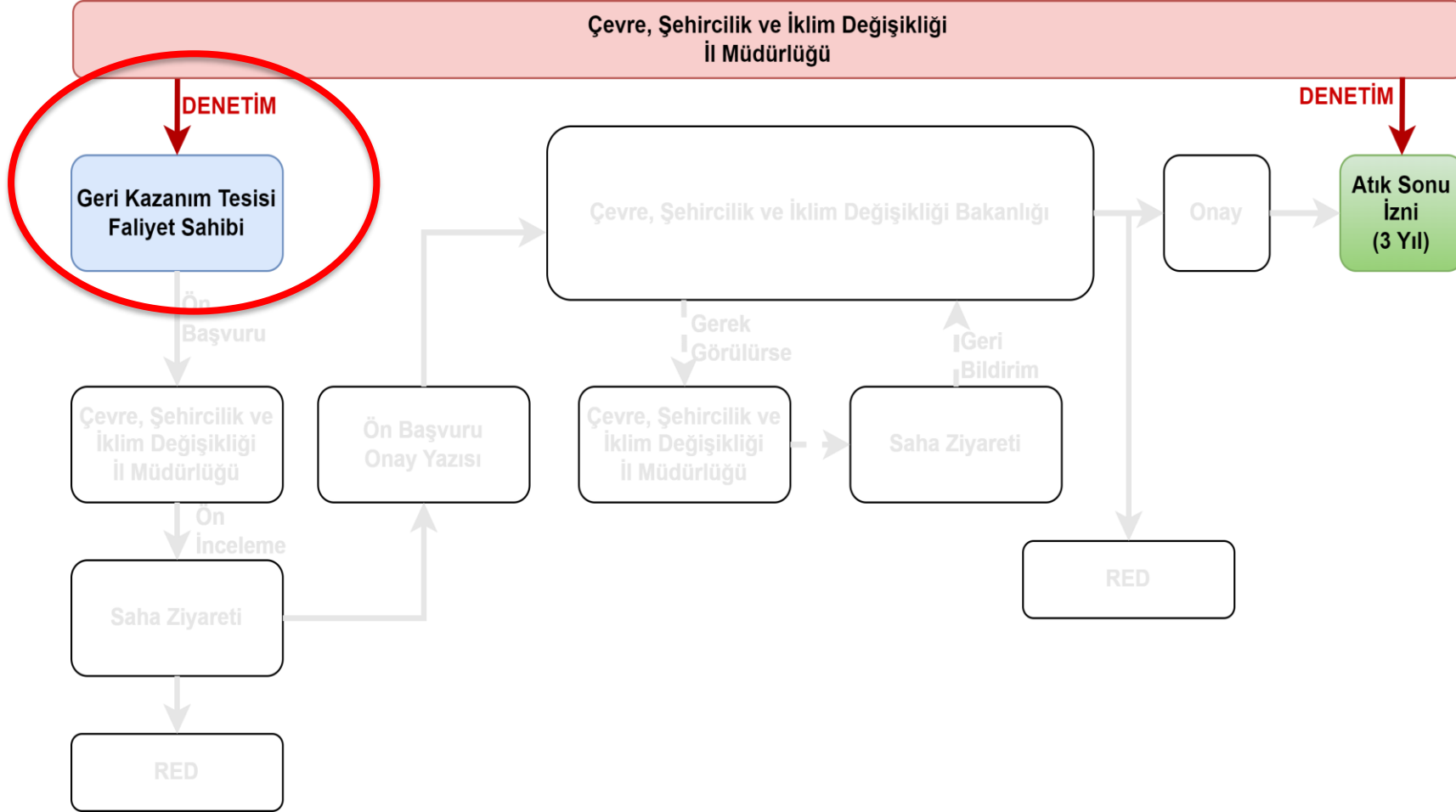
TASLAK İL MÜDÜRLÜĞÜ ATIK SONU SAHA DENETİM KILAVUZU

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Uygulama Modeli

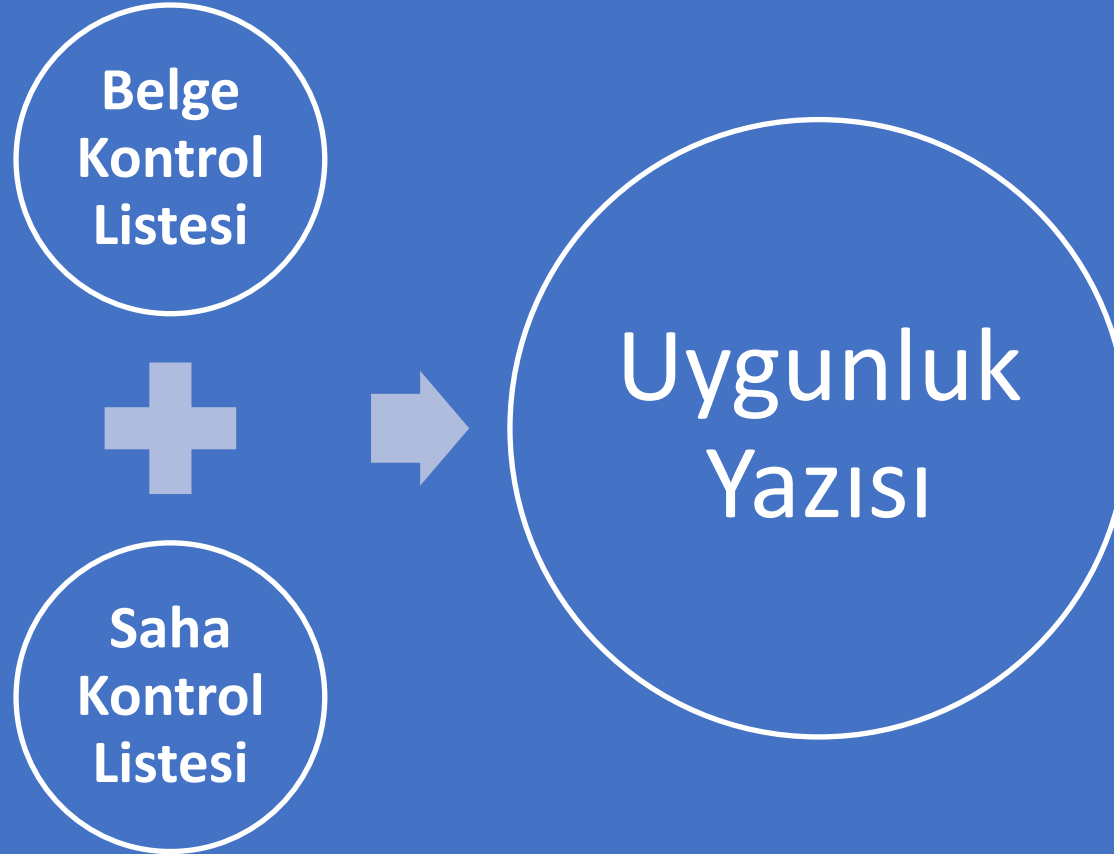

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başlangıç Öncesi Denetim (Atık Sonu Uygulaması Öncesi)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başlangıç Öncesi Denetim (Atık Sonu Uygulaması Öncesi)

ATIK SONU SÖZLEŞMESİ: SAĞLANMASI GEREKEN FİZİKİ KOŞULLAR

1

Tesis Adı:

Tesis Adresi:

Atık Sonu Anlaşmasının Konusu:

İlgili Yönetmelik: Atık Sonu Kriterleri Yönetmeliği → → → → 1

İnceleme Tarihi:

İnceleyen: → → → → 1

1

İsim: → → → → İşaret:

1

Tesisin Sağlanması Gereken Zorunlu Fiziki Koşulları		EVET	HAYIR
1	1 GİRDİ MALZEMELERİ		
1a	Atık sonu sürecinde kullanılacak atık girdi malzemesi için özel bir depolama alanı bulunmaktadır.		
1b	Depolanacak atığın çeşidine ve miktarına uygun büyüklükte ve yapıda atık depolama alanı vardır.		
1c	Bu atık girdi malzemesinin sahada depolanmasından kaynaklanan çevre üzerindeki etkiyi en aza indirmek için çevre koruma önlemleri mevcuttur.		
1d	Bu atık girdi malzemesinin güvenli bir şekilde işlenmesini sağlamak için sahada uygun ekipman mevcuttur.		
1e	Atık girdi malzemesinin kalitesini garanti altına alacak atık kabul kriterleri vardır.		
1f	Atık depolama alanında bulunan tüm atık girdileri ve kaynaklarına ilişkin kayıtlar tutulmaktadır.		
1g	Atık depolama alanının fiziksel koşulları Yönetmeliklere uygun mudur?		
1h	Personel atık kabul süreci konusunda eğitim almıştır.		
2	2 PROSES		
2a	Tüm proses bileşenleri ve ilgili altyapı sahada mevcuttur ve çalışır durumdadır.		
2b	Tüm proses izleme/test ekipmanları ve altyapısı sahada mevcuttur ve çalışır durumdadır.		
2c	Tüm proses bileşenleri bakımdan geçmiştir ve devam eden bir bakım planı vardır.		
2d	Tüm proses izleme/test ekipmanları test edilmiş, kalibre edilmiş ve devam eden bir test ve kalibrasyon programı vardır.		
2e	Personel atık sonu süreci konusunda eğitim almıştır.		
2f			

2fa	Proses kayıtları tutulmaktadır ve mevcuttur.		
2g	Süreç üzerinde kalite kontrolleri yapılmaktadır ve mevcuttur.		
3	3 ÇIKTI MALZEMELERİ		
3a	Atık sonu sürecinde kullanılacak çıktı malzemesi için özel bir depolama alanı bulunmaktadır.		
3b	Depolanacak olan çıktı malzemesinin cinsine ve miktarına uygun büyüklükte ve yapıda çıktı malzemesi depolama alanı vardır.		
3c	Bu çıktı malzemesinin sahada depolanmasından kaynaklanan çevre üzerindeki etkiyi en aza indirmek için çevre koruma önlemleri mevcuttur.		
3d	Bu çıktı malzemesinin güvenli bir şekilde işlenmesini sağlamak için sahada uygun ekipman mevcuttur.		
3e	Atık girdi malzemesinin kalitesini sağlayacak çıktı malzemesi özellikleri vardır.		
3f	Tüm çıktı malzemelerini ve bunların varış yerlerinin kayıtları tutulmaktadır.		
3g	Personel çıktı malzemesinin yönetimi konusunda eğitim almıştır.		

1

1

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Girdisi

Proses

Ürün

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başlangıç Öncesi Denetim (Atık Sonu Uygulaması Öncesi)

<u>Tesisin Sağlaması Gereken Zorunlu Fiziki Koşullar</u>		EVET	HAYIR
1	GİRDİ MALZEMELERİ		
1a	Atık sonu sürecinde kullanılacak atık girdi malzemesi için özel bir depolama alanı bulunmaktadır.		
1b	Depolanacak atığın çeşidine ve miktarına uygun büyüklükte ve yapıda atık depolama alanı vardır.		
1c	Bu atık girdi malzemesinin sahada depolanmasından kaynaklanan çevre üzerindeki etkiyi en aza indirmek için çevre koruma önlemleri mevcuttur.		
1d	Bu atık girdi malzemesinin güvenli bir şekilde işlenmesini sağlamak için sahada uygun ekipman mevcuttur.		
1e	Atık girdi malzemesinin kalitesini garanti altına alacak atık kabul kriterleri vardır.		
1f	Atık depolama alanında bulunan tüm atık girdileri ve kaynaklarına ilişkin kayıtlar tutulmaktadır.		
1g	Atık depolama alanının fiziksel koşulları Yönetmeliklere uygun mudur?		
1s	Personel atık kabul süreci konusunda eğitim almıştır.		

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başlangıç Öncesi Denetim (Atık Sonu Uygulaması Öncesi)

Tesisin Sağlaması Gereken Zorunlu Fiziki Koşullar		EVET	HAYIR
2	PROSES		
2a	Tüm proses bileşenleri ve ilgili altyapı sahada mevcuttur ve çalışır durumdadır.		
2b	Tüm proses izleme/test ekipmanları ve altyapısı sahada mevcuttur ve çalışır durumdadır.		
2c	Tüm proses bileşenleri bakımdan geçmiştir ve devam eden bir bakım planı vardır.		
2d	Tüm proses izleme/test ekipmanları test edilmiş, kalibre edilmiş ve devam eden bir test ve kalibrasyon programı vardır.		
2e	Personel atık sonu süreci konusunda eğitim almıştır.		
2f	Proses kayıtları tutulmaktadır ve mevcuttur.		
2g	Süreç üzerinde kalite kontrolleri yapılmaktadır ve mevcuttur.		

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Başlangıç Öncesi Denetim (Atık Sonu Uygulaması Öncesi)

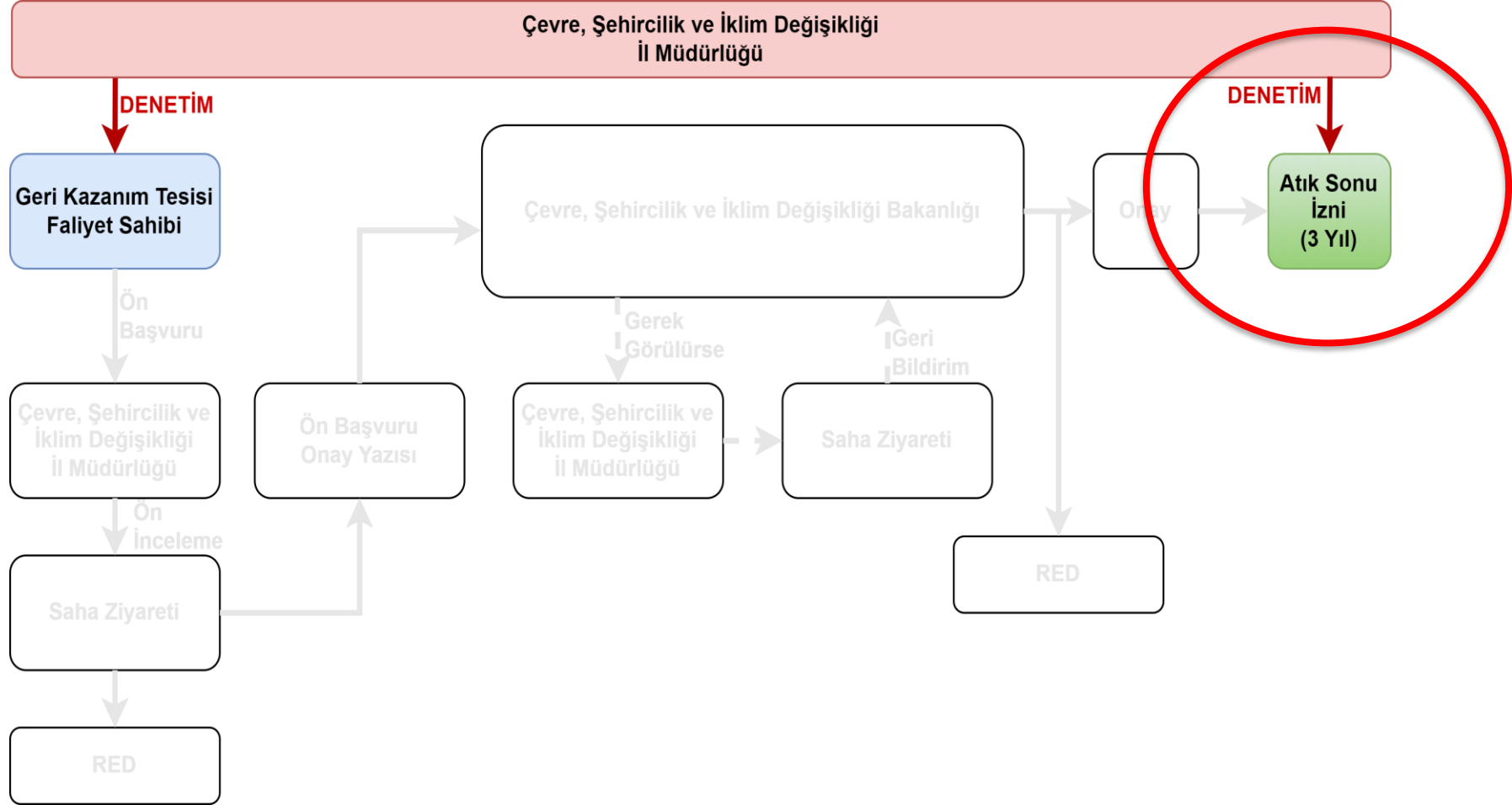
Tesisin Sağlaması Gereken Zorunlu Fiziki Koşullar		EVET	HAYIR
3	ÇIKTI MALZEMELERİ / ÜRÜN		
3a	Atık sonu sürecinde kullanılacak çıktı malzemesi için özel bir depolama alanı bulunmaktadır.		
3b	Depolanacak olan çıktı malzemesinin cinsine ve miktarına uygun büyüklük ve yapıda çıktı malzemesi depolama alanı vardır.		
3c	Bu çıktı malzemesinin sahada depolanmasından kaynaklanan çevre üzerindeki etkiyi en aza indirmek için çevre koruma önlemleri mevcuttur.		
3d	Bu çıktı malzemesinin güvenli bir şekilde işlenmesini sağlamak için sahada uygun ekipman mevcuttur.		
3e	Atık girdi malzemesinin kalitesini sağlayacak çıktı malzemesi özellikleri vardır.		
3f	Tüm çıktı malzemelerini ve bunların varış yerlerinin kayıtları tutulmaktadır.		
3g	Personel çıktı malzemesinin yönetimi konusunda eğitim almıştır.		

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Uygulama Modeli

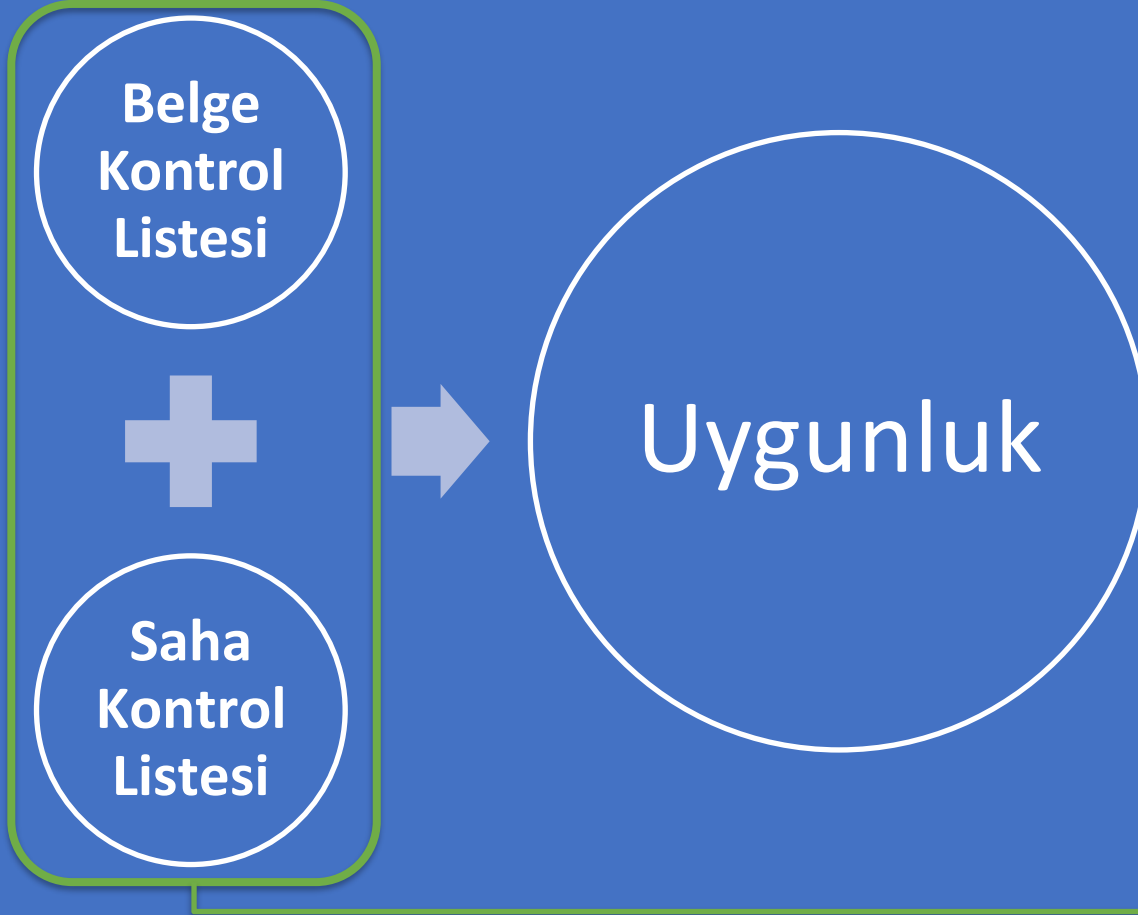

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Sonu Sözleşmesi Uygunluk Denetimi

**Avrupa Çevre Hukukunun
Uygulanması ve Yürütülmesi için
Avrupa Birliği Ağı**

IMPEL
tarafından geliştirilen
Atık Sonu Uyumluluk Kontrol Listesi

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Girdisi

Proses

Ürün

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Giriş

Proses

Ürün

Kontrol Listesi

Atık Kabul Kalitesi
Kalite Yönetim
Sistemi/Prosedürü

Belgeler

Çevre Yönetim Sistemi
Atık Kabul Prosedürü
Karakterizasyon Protokolleri
Laboratuvar Testleri
Sonuçları
Atık Kayıtları

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Giriş

Proses

Ürün

Kontrol Listesi

Proses Kontrolü

Belgeler

Çevre İzin ve Lisans Belgeleri
Çevre/Kalite Yönetim Sistemi
Uzaktan İzleme (örn. sürekli ölçüm kontrol noktaları)
İç İzleme Raporu / Kayıtları / Analiz Sonuçları
Koku ve Gürültü ve Titreşim Yönetim Planı*
Atık kayıtları
Risk değerlendirmesi

*Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliği (RG:14.01.2025-32782)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Atık Giriş

Proses

Ürün

Kontrol Listesi

Atık Sonu Noktası

Belgeler

Satış sözleşmeleri

Ticaret sicili

Ürün depolama kayıtları

Atık Kayıtları

İç İzleme Raporu / Kayıtları

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

TASLAK BAŞVURU SAHİBİ KILAVUZU

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye’de Atık Sonu Kavramının Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Teşekkürler!

